

Datum vergadering : 30 januari 2020

Agendapunt : P 3

Zaaknummer : 2017-035362

Programma : Organiseren

Portefeuillehouder : Wethouder Bouma

Commissie : Organiseren

Onderwerp : Besluit over de verkoop van de aandelen Eneco

Bijlagen : Toelichtingsdocument en bijlagen

Brief AHC van 11 december 2019

Principebesluit van Uithoorn over de verkoop aandelen Eneco (2017)

Korte inhoud

Van de 44 gemeentelijke aandeelhouders in de Eneco Groep N.V. wordt voor 26 februari 2020 een besluit gevraagd over de verkoop van het aandelenbezit in Eneco.

Aan de Raad.

Overwegingen

Na jarenlange voorbereiding is het nu zover dat Uithoorn zich definitief kan uitspreken over de verkoop ons pakket Eneco aandelen. Er ligt een goed bod, met een goede balans in de prijs en de voorwaarden. De opbrengst voor Uithoorn is ruim hoger dan we hadden verwacht: € 27 miljoen. Voor Uithoorn is dit een uitstekend resultaat. Richting de kadernota die in mei in de raad wordt behandeld gaan we samen met uw raad kijken wat dit betekent, en wat dit binnen de financiële kaders voor mogelijkheden biedt.

Na de consultatiefase onder de aandeelhouders in 2017 hebben de commissie van verkopende aandeelhouders (CvVA) en Eneco op basis van onderzoek van de betrokken adviseurs gezamenlijk besloten om de privatisering van Eneco vorm te geven door een verkoop via een gecontroleerde veiling. De gecontroleerde veilingverkoop is begin 2019 van start gegaan. Na het doorlopen van de pre-kwalificatiefase, de fase van niet-bindende biedingen en de fase van bindende biedingen hebben de CvVA en Eneco gezamenlijk met het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. (het Consortium) overeenstemming bereikt over het bod van het Consortium aan iedere aandeelhouder om het aandelenbelang in Eneco te kopen. Het is nu, conform de afgesproken procedure, aan iedere aandeelhouder om een definitief besluit te nemen om zijn aandelenbelang in Eneco wel of niet aan het Consortium te verkopen.

Iedere aandeelhouder wordt verzocht uiterlijk 26 februari 2020 dit definitieve besluit te nemen. Het college van B&W is bevoegd om namens de gemeente de koopovereenkomst met het Consortium en Eneco aan te gaan. Het college is voornemens om tot verkoop van zijn aandelen over te gaan. Aan dit besluit liggen de volgende argumenten ten grondslag:

1. Het Consortium heeft het beste bod gedaan aan de aandeelhouders en alle overige stakeholders van Eneco, met de beste voorwaarden, waaronder prijs en transactiezekerheid.
2. Het Consortium onderschrijft de duurzaamheidsstrategie van Eneco; Tussen medio 2019 en het einde van 2024 krijgt Eneco gelegenheid een bedrag van ten minste € 1 miljard te investeren in hernieuwbare energieactiviteiten en -projecten.
3. De werkgelegenheid en de arbeidsvoorwaarden voor de werknemers van Eneco zullen ongewijzigd blijven.
4. Eneco behoudt zijn structuur met een eigen raad van commissarissen.

5. Het Consortium zal Eneco prudent blijven financieren met als doelstelling tenminste het behoud van de huidige kredietwaardigheid.
6. Het Consortium onderschrijft het principe van een verkoop met minimale resterende aansprakelijkheid voor de aandeelhouders (*clean exit*).
7. Het Consortium committeert zich om gedurende langere tijd aandeelhouder te blijven.

Gezien het belang van het besluit tot aandelenverkoop legt het college het besluit tot verkoop voor aan de gemeenteraad.

Toelichtingsbijeenkomsten

Om deze besluitvorming te faciliteren heeft de CvVA het bijgevoegde toelichtingsdocument ter beschikking gesteld. Dit document bevat onder meer achtergrondinformatie ter ondersteuning van het voorgestelde besluit. Verder organiseert de CvVA enkele regionale toelichtingsbijeenkomsten voor raadsleden.

Genodigden	Datum	Tijdstip (aanvang)	Locatie
Raadsleden	7 januari 2020	19.00	Stadhuis, Rotterdam
Raadsleden	9 januari 2020	19.00	Raadhuis, Heemstede
Raadsleden	13 januari 2020	19.00	Stadhuis, Dordrecht

Voor het bijwonen van een bijeenkomst is aanmelden verplicht. Raadsleden kunnen zich via www.denhaag.nl/eneco voor een Toelichtingsbijeenkomst aanmelden.

Ook heeft wethouder Bouma aan de raad aangeboden om een presentatie te geven, indien hieraan behoefte is.

Alternatieven

Er ligt een keuze voor om de aandelen Eneco te verkopen. Daarop zijn twee antwoorden mogelijk: ja of nee. De argumenten om te verkopen worden in dit voorstel belicht. Aan een eventuele keuze om niet te verkopen, zijn vergaande consequenties verbonden. Het komt erop neer dat wij ons lot in handen van anderen leggen en dat we geen invloed meer hebben op keuzes die elders worden gemaakt. Ook ligt het niet in de lijn met het principebesluit tot verkoop, dat de raad eerder heeft genomen. Naar ons oordeel is dit geen redelijk alternatief.

Op pagina 42 van het toelichtingsdocument staan de waarborgen voor minderheidsaandeelhouders beschreven.

Aanpak

Historie

Door rechtsopvolger van Nutsbedrijf Amstelland N.V. heeft de gemeente van oudsher aandelen in Eneco. Destijds was dat vanuit de publieke taakuitoefening. Op 31 januari 2017 is Eneco Holding N.V. opgesplitst in twee bedrijven:

- Het netwerkbedrijf Stedin Groep N.V. ("Stedin")
Stedin heeft als belangrijkste doel het ontwerpen, aanleggen, exploiteren en onderhouden van distributienetten voor elektriciteit en gas.
- Het energiebedrijf Eneco Groep N.V. ("Eneco")
Eneco heeft als belangrijkste doel het produceren en leveren van energie (elektriciteit, gas, warmte, koude), alsmede het ontwikkelen van nieuwe energieproducten en –diensten, ten behoeve van bedrijven, instellingen en particulieren.

Na afronding van de splitsing van Eneco per 31 januari 2017 werd de afweging over het aandeelhouderschap in Eneco een belangrijk thema binnen het collectief van de gemeentelijke aandeelhouders. Het netwerkbedrijf Stedin moet in overheidshanden blijven. Eneco is als commercieel productie- en leveringsbedrijf door de afsplitsing van het gereguleerde netwerkbedrijf een "gewoon" commercieel bedrijf geworden.

Principebesluit 2017

In 2017 werd van alle aandeelhouders een principebesluit gevraagd. In Uithoorn zijn de voor- en nadelen van het aandeelhouderschap Eneco afgewogen, waarbij de volgende facetten zijn betrokken:

- Publiek belang: onze lokale doelen, onder andere op het gebied van duurzaamheid en energietransitie, bereiken we niet primair via Eneco. Wel is een belangrijke voorwaarde voor de verkoop, dat de bieder zich conformeert aan de duurzame strategie van Eneco.
- Financieel belang: het behouden van het aandeelhouderschap in Eneco kent een bepaald rendement (dividend), maar ook een risico. Het risico heeft betrekking op vermindering van de aandeelhouderswaarde en/of een lager dividend.
Voor de uiteindelijke financiële wegging werd verwezen naar het definitieve besluit tot verkoop, dat nu voor ligt.
- Zeggenschap: Overwogen is dat de borging van publieke of financiële belangen via het aandeelhouderschap (Uithoorn heeft 0,67%) vrijwel onmogelijk is.

Bij de afweging over Eneco is ook gebruik gemaakt van onze nota verbonden partijen. De conclusie was destijds dat er voor Uithoorn geen belang is om de aandelen te willen houden. Daarop heeft de raad besloten om het aandelenbelang in Eneco af te bouwen. Bijna alle aandeelhouders (96% van de aandelen) hebben deze conclusie getrokken.

Aanvullende afweging financieel belang

Nu de prijs bekend is, kan ook de afweging van het financiële belang worden gemaakt. Aanvankelijk werd de waarde van Eneco ingeschat op € 2,5 tot € 2,9 miljard. De uiteindelijke prijs van € 4,1 miljard is aanzienlijk hoger, en bedraagt 60 maal het jaarlijkse dividend. Dit wordt gezien als uitstekend bod. Daarbij is er een goede balans in de prijs en de voorwaarden. Voor een inhoudelijke toelichting kan verwezen worden naar het bijgevoegde informatiepakket.

Aanvullende afweging publiek belang

In het toelichtingsdocument, vanaf pagina 34, staan de waarborgafspraken uitgewerkt die met de koper overeen zijn gekomen. De waarborgafspraken geven ons het vertrouwen dat doelen op het gebied van duurzaamheid en energietransitie beter bereikt kunnen worden met de verkoop van Eneco. De koper conformeert aan de duurzame strategie van Eneco, en wil deze verder uitbouwen. Dit blijkt onder meer uit de afspraak dat Eneco ten minste € 1 miljard krijgt om te investeren in hernieuwbare energieactiviteiten en -projecten. Met de gemeenten als aandeelhouder was dat niet gelukt.

Vervolg proces

Op 19 december 2019 begint een periode van 40 werkdagen (m.u.v. het kerstreces), die loopt tot 26 februari 2020. Dat is de uiterste datum waarop de 44 gemeenten het bod kunnen accepteren of afwijzen. Het bod wordt gestand gedaan als minimaal 75% van de aandelen wordt aangeboden. Vervolgens moeten diverse overheden (Nederland, Duitsland, België) nog toestemming verlenen in het kader van vergunningen en mededinging. Als het proces optimaal verloopt kan de verkoop al in april voltooid zijn, en kan Uithoorn het geld op de bankrekening bijschrijven.

Financiële overwegingen

De opbrengst van het aandelenpakket (33.342 aandelen, 0,67%) bedraagt voor Uithoorn ruim € 27,5 miljoen. Daar moeten nog de transactiekosten af en de boekwaarde. De transactiekosten worden geraamd tussen 0,5% en 1 %, en de boekwaarde bedraagt € 0,25 miljoen. We verwachten dat de boekwinst voor Uithoorn uit zal komen op een bedrag rond de € 27 miljoen. Door de verkoop vallen de jaarlijkse dividendinkomsten van € 456.000 vanaf 2021 weg.

De verkoop is pas een feit als aan alle voorwaarden is voldaan. In de tussenliggende periode willen we samen met uw raad de tijd nemen om te kijken wat de verkoop voor Uithoorn kan gaan betekenen, en wat dit binnen de financiële kaders voor mogelijkheden biedt. Daarbij betrekken we ook de oplopende schulden, die in de schriftelijke vragenronde en het begrotingsdebat van 7 november 2019 uitgebreid aan de orde zijn gekomen.

Zoals aangekondigd in de programmabegroting 2020 willen we ook verder vooruitkijken, met het oog op de effecten die we willen bereiken binnen deelprogramma financiën:

- a. De gemeente heeft nu en in de toekomst voldoende middelen om haar taken uit te voeren en de risico's af te dekken.
- b. De gemeente haalt met de beschikbare middelen optimaal maatschappelijk rendement.
- c. Er is rust in de financiële huishouding.

We onderzoeken daarvoor een aantal ontwikkelingen:

- Ontwikkeling van de schuldpositie
- Ontwikkeling van het investeringsvolume
- Ontwikkeling van de financieringsbehoefte
- Het wegvallen van de structurele dividend inkomsten
- De herijking verdeling algemene uitkering in 2021

Met bovenstaande aspecten willen we opnieuw onze financiële positie beoordelen. In het voorjaar, als meer bekend is over het verkooptraject, willen we met deze informatie een update van de nota financieel gezond aan u voorleggen. Vervolgens nemen we de effecten mee in de kadernota 2021, waar uw raad, zoals altijd, een integrale afweging kan maken, gericht op een optimaal maatschappelijk rendement.

Externe reacties

Niet van toepassing.

Geheimhouding

Op 17 december 2019 heeft het college geheimhouding opgelegd met betrekking tot het offer protocol, de koopovereenkomst, de Aanvullende Aandeelhoudersovereenkomst en de leeswijzer als bijlagen bij het raadsvoorstel op grond van het bepaalde in artikel 55, eerste lid Gemeentewet in samenhang met artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid sub b Wet openbaarheid van bestuur. Voor deze documenten geldt dat geheimhouding is afgesproken. Ons is verzocht deze documenten ook niet digitaal met u te delen in het belang van het verkoopproces. Een geprint exemplaar is via de griffie in te zien. Wij vragen u om de geheimhouding te bekrachtigen.

Voorstel

Wij stellen voor om:

- I. In te stemmen met de verkoop van alle aandelen van de gemeente Uithoorn in Eneco Groep N.V. aan Diamond Chubu Europe B.V., de kopende entiteit van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc.
- II. De geheimhouding met betrekking tot het offer protocol, de koopovereenkomst, de Aanvullende Aandeelhoudersovereenkomst en de leeswijzer als bijlagen bij het raadsvoorstel op grond van het bepaalde in artikel 55, eerste lid Gemeentewet in samenhang met artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid sub b Wet openbaarheid van bestuur te bekrachtigen.

Burgemeester en wethouders van Uithoorn,
de secretaris,

de burgemeester,

(dhr. drs. E. M. Voorhorst)

(dhr. P.J. Heiliegers)